DE BLAUWE DRAAD

door:
E. ROOR.

De jaskragen hoog op, de handen diep in de zakken gegraven, stapten twee heeren haastig door de mistige straten, flauw verlicht door de van uit de lantarens schietende, vocht-omkranste stralen-bundeltjes, niet dan spaarzame woordjes wisselend, verlangend naar het einde van hun tocht; zij bereikten het clubgebo . dat hen door de openkierende deuren opslokte en hen met veilige warmte en hellen lichtschijn omgaf.

Neerschuivend met gewoonte-gebaar in diepe, lee kleede fauteuils, namen ze couranten op, staken een sigaar aan en lazen en rookten vredig voort, tot het binnenkomen van een groepje druk pratende heeren plotseling leven en beweging bracht in het kleine, dof-donker gemeubelde zaaltje.

„Wel Delham!" riep een der nieuwkomers den oudsten der beide rustig rookende toe. „Jammer, dat je vanavond niet aanwezig was!"

„Waar?"

„Bij de Robertsons! Een soirée, deftig en vervelend als altijd, maar er was een kleine afleiding, nietwaar heeren?"

„Over verveling hadden we ditmaal niet te klagen!" viel een der anderen in.

„Wat was er dan?" vroeg Delham zonder overmatig belangstellingsvertoon.

„Een zotte geschiedenis, waarmee jij, oude speurhond, je bepaald vermaakt zou hebben! De gastvrouw miste eensklaps een armband; je zult hem wel kennen, een slang met fonkelende, groene oogen, een ding van groote waarde naar het schijnt!"

„Ja zeker, ik ken hem wel," sprak Delham, plotseling geïnteresseerd, „een merkwaardig stuk! Wat gebeurde er verder?"

„Zie je wel," lachte de ander, „dat je hart open gaat, zoodra je van werkelijke of vermeende dieverijgeschiedenissen hoort! Het geval gaf groote opschudding, zooals je wel begrijpen kunt; iedereen zocht, iedereen giste en scheen zich het zonderlinge gebeuren als een persoonlijke onaangenaamheid aan te trekken; de dames tastten bezorgd naar kostbaarheden, waarmee ze behangen waren, de rondwarende bedienden voelden zich al bij voorbaat verdacht, er werd gepraat over politie en fouilleering, je kent het zenuwachtige doen van Robertson; hij stak iedereen aan met zijn opwinding en ...."

„En?" vroeg Delham ongeduldig. „Kom nu eens eindelijk tot de zaak!"

„Wel, de bekoorlijke Eleonore had den armband eenvoudig op haar toilettafel laten liggen en zich alleen maar verbeeld, dat zij hem in het begin van den avond om haar handschoenrandje gedragen had."

Delham leunde terug in zijn stoel.

„Wat een drukte voor niets," mopperde hij, „de moeite van het vertellen niet waard!"

„Het geval gaf toch werkelijk de zoo hoognoodige afleiding in de starre verveling van den avond."

„Waarom ging je erheen, als je je er zoo verveelt?"

„Kom, je weet even goed als ieder ander, dat het nu eenmaal „gekleed" staat, om bij de Robertsons te komen, juist om hun exclusivisme en aangezien we allen nu eenmaal slaven zijn van ...."

„Hou maar op!" weerde de ander verveeld af. „De rest van je oratie schenk ik je. Ik meende daareven werkelijk een interessante geschiedenis te zullen hooren, maar ze liep uit op niets dan een flauwiteit! Het begin deed mij denken aan een geval, dat ik jaren geleden meemaakte."

„Vertel ons dat eens!" drongen een paar stemmen.

Aanschuivend om het met glazen bezette tafeltje, schikte het kleine gezelschap zich tot luisteren naar den man van wien men wist, dat hij onderhoudend vertellen kon van ongewone avonturen.

„Ja," begon hij, „het was het geval, waarin ik een dief te pakken kreeg aan een blauwen draad."

„Een blauwe draad?" klonken spotstemmen ongeloovig.

„Luister maar! — Ik woonde nog maar enkele jaren hier in de stad, toen ik, op een avond op het punt zijnde, naar mijn slaapkamer te gaan, gestoord werd door hevig belgerinkel; een gegalonneerde bediende bracht mij een haastig neergekrabbeld briefje van Mevrouw. . . . wel, je zult mij ten goede houden, dat ik geen namen noem . . . van een dame, die evenals Mevrouw Robertson zeer deftige partijen gaf, waartoe alleen zeer uitgezocht gezelschap toegang kreeg; ik mocht mij toevallig verheugen in de gunst van de familie, die mijn beroep als een sportgril beschouwde, en had een uitnoodiging ontvangen, die ik wijselijk deponeerde, een rustigen avond met mijn couranten en boeken de voorkeur gevend. Het briefje hield het verzoek in, om onmiddellijk te willen komen met het gezonden rijtuig, verder niets. Ik kon niet weigeren, mijn nieuwsgierigheid was bovendien hoog geprikkeld door het vreemde van dit middernachtelijke verzoek; ik volgde dus den bediende en reed in de kille duisternis voort; ik vond in het helverlichte huis alleen de bewoners, de gasten waren vertrokken. Zenuwachtig mij mijn wegblijven verwijtend, alsof dat oorzaak was van het gebeurde, vertelde de vrouw des huizes, dat zij haar beroemden saffier miste; het zou mij te lang ophouden, om uit te leggen wat dien saffier tot een zeer bijzonderen gemaakt had, laat het genoeg zijn, dat de bezitster er zeer aan gehecht was en dat niet alleen om de groote geldswaarde, die hij vertegenwoordigde. Beroepsmatig hoorde ik haar uit; zij had den steen gedragen — schrik niet, de grillen van de mode zijn onnaspeurlijk — aan een afhangende sjerp, die haar zijden toilet sierde. Ik verslikte mijn opmerking, dat het geleden verlies een rechtvaardige straf voor die mode-dwaasheid was, en vroeg de sjerp te zien; zij had den steen zelf erop vastgemaakt, vertelde zij, dat vertrouwde zij haar kamenier niet toe; ze wist zeker, dat ze hem niet op gewone wijze verloren kon hebben, hij moest er bepaald afgerukt zijn door misdadige hand. Mijn onderzoek zei mij hetzelfde, het naaisel was glad afgeknipt of gesneden en een rafelplekje toonde aan, dat een draadje van de zijden sjerp, die van een vreemde, opvallende kleur blauw was, meegerukt moest zijn, waarschijnlijk door blijven haken van een montuurtandje. Ik mompelde zoo iets van „de kamenier", maar de beroofde dame verzekerde, dat die er geen schuld aan kon hebben. Zij had den steen gemist, toen ze na het vertrek van de gasten een kop thee dronk in den salon; de kamenier was in 't geheel niet in haar nabijheid geweest. Na nog eenige vragen gesteld te hebben en geduldig naar haar klaagliederen geluisterd te hebben, nam ik afscheid, belovende, mijn best te zullen doen, om het vermiste kleinood op te sporen en haar terug te bezorgen. Een bovenmenschelijke taak, zul je zeggen, zoo zonder eenige aanwijzing! Ja, dat vond ik ook en ik durfde geen oogenblik hopen, dit raadsel tot oplossing te kunnen brengen, maar zoo iets erkent men natuurlijk ongaarne tegenover hulpinroependen.

Het toeval is echter de machtigste bondgenoot van een detective! Mijn collega's zouden mij misschien steenigen, als ze deze uitspraak hoorden, vreezend, dat zij daardoor iets van den hen omzwevenden nimbus zouden verliezen, maar ze zouden mij niet kunnen tegenspreken; zonder het gezegende toeval zouden vele misdaden onontdekt en ongestraft zijn gebleven; een beetje geluk doet dikwijls meer dan de grootste slimheid en vastberadenheid.

Verschillende namen van op de soirée aanwezigen waren mij genoemd; ik was bovendien genoeg georiënteerd in dien kring, om ook zonder dat wel ongeveer geweten te hebben, wie dien avond het gastvrije, maar stijf-vervelende huis hadden bezocht.

Mijn slaap was weg, ik voelde niet den minsten lust, om naar huis te gaan en liep een café binnen, waar ik meermalen in den laten avond een grogje ging drinken. Zooals ik wel verwacht had, trof ik daar een clubje jongelui, die van de vroeg eindigende soirée daarheen getrokken waren, om nog wat na te praten; ik sloot mij bij hen aan en werd dadelijk over mijn niet-verschijnen in verhoor genomen.

„Ik ben er wèl geweest," antwoordde ik. „Alleen maar wat later dan de andere gasten; ik kom er zoo juist vandaan."

„Wat zeg je? Kom je er vandaan? Midden in den nacht? Lang nadat ieder ander vertrokken is?" zoo gonsde het om mij heen.

„Ja, een goed uur geleden werd ik uit de stilte van mijn woning weggehaald, om bij mevrouw . . . het droevige verhaal te hooren van den saffier, die haar ontstolen is!"

Je begrijpt, dat mijn woorden beroering brachten onder de rustig babbelende heeren, zij spraken allen door elkaar en overstelpten mij met vragen; het was in korten tijd de derde maal, dat een dame op een feest of bal op geheimzinnige wijze een harer sieraden verloor en de zaak begon bedenkelijk te worden voor degenen, die geregeld dergelijke festiviteiten meemaakten. — „Wel," sprak er tenslotte een, „het is voor ons allen een hoogst onaangename geschiedenis; wij allen hebben, met de gastvrouw dansend, den arm om haar middel gelegd; als de steen niet teruggevonden wordt, zal op ons allen een vage verdenking blijven hangen!"

„Kom, kom," weerde een ander af, „zulk een verdenking zou heel gezocht zijn!" — „Dat moet je niet zeggen!"

„Wat bedoel je?" — „Het zou niet de eerste maal zijn, dat iemand, die in het nauw zat, zijn hooggeboren vingers gebruikte, om zich een uitkomst te verschaffen!"

Er werd over niets anders dan over dit éène onderwerp gesproken en ik hield mijn beide ooren wijd open in de hoop, een aanwijzing te zullen opdoen, maar de gis ingen en vermoedens werden zoo in 't wilde weg geuit, dat ik er niets uit opmaken kon.

Plotseling zag ik iets, dat mijn adem voor een oogenblik stokken deed. Een der jongelui, een in die kringen zeer bekend en gaarne gezien charmeur, een aardige, vroolijke, zorglooze vent, die graag speelde en wedde en allerlei deed, waartoe zijn matig fortuin onmogelijk toereikend kon zijn, had buitengewoon stil en weinig zeggend naar de heen en weer rakettende vragen en antwoorden zitten luisteren; toevallig mijn blik op hem vestigend, zag ik op zijn das een blauw draadje van een vreemde, opvallende kleur, die ik onmiddellijk herkende. Hoe kwam die draad daar?

Zonder eenigen twijfel was het de draad, die gelijk met het afnemen van den saffier uit 't teere sjerpweefsel was getrokken!

Ik zat een oogenblik als wezenloos, niet kunnende gelooven, dat mijn gevolgtrekking, de eenige gevolgtrekking die eruit te maken was, juist kon zijn.

Wat moest ik doen? Door hem zonder meer van den diefstal te beschuldigen, liep ik gevaar, een onherstelbaren blunder te maken; mijn wantrouwen zou mij, als het ongegrond bleek, voor goed onmogelijk maken in dien kring. En als mijn vermoeden waarheid bleek te zijn, zou mijn openlijk optreden den jongen man, die misschien in een zwakheidsopwelling gehandeld had, te gronde richten; het beste leek mij, te trachten, hem onder vier oogen te spreken, vóór hij zich op de eene of andere wijze van zijn buit had kunnen ontdoen. Misschien zul je mijn aarzeling laf noemen, maar vergeet niet, dat het jonge mensch een deftigen, ouden naam droeg en ik zijn hand honderdmaal in vriendschap had gedrukt; ik wilde hem, zelfs als hij schuldig was, ongaarne overleveren aan publieke schande. Maar mij herinnerend, dat hij ook aanwezig geweest was bij de vorige gelijksoortige diefstallen, waarover ik zooeven sprak, begreep ik, dat ik geen gelegenheid tot ontmaskering voorbij mocht laten gaan en zocht haastig in mijn hersens rond naar een middenweg. Het was niet moeilijk, den gestolen saffier weer in het gesprek te brengen, want zooals ik reeds zeide, het onderwerp was nog niet losgelaten. — „Er is wel een aanwijzing," beweerde ik.

„Welke dan?" vroeg men, verwonderd over de plotselinge zekerheid, waarmee ik sprak. — „Ik heb de sjerp, waaraan de steen was vastgemaakt, nauwkeurig onderzocht en" — „En?"

„En mij is gebleken, dat een draad uit het weefsel losgerukt is en vermoedelijk aan den steen is blijven hangen."

„Die wetenschap zal je weinig baten!" meende men.

„Waarom?" — „Je zult gemakkelijker den saffier terugvinden dan een verlorengeraakt draadje!" lachte er een.

„Maar het was van een zeer bijzondere, blauwe kleur."

„Zoek er maar naar! Dat vind je immers nooit!" — Ik richtte plotseling mijn oogen op den man, dien ik verdacht en zei:

„Het moet juist zulk een draad zijn, als jij daar bij je das hebt bungelen!" — Mijn hemel, wat schrok hij! Nooit heb ik iemand zoo afschuwelijk zien verbleeken; hij bracht de hand aan zijn das en staarde ons met wilde, krankzinnige oogen aan; ik behoefde geen woord van verdenking te uiten, hij had zichzelf hopeloos verraden; geen der aanwezigen kon meer twijfelen aan zijn schuld, zelfs niet degenen, die hij zijn intiemste vrienden noemde. — Hij vond eindelijk zijn spraak terug en smeekte ons, hem niet aan de kaak te stellen, al was het maar ter wille van zijn moeder, die het besterven zou, als haar zoon in de gevangenis terechtkwam; met bevende vingers peuterde hij uit den knoop van zijn das den gestolen saffier los, waaraan de blauwe draad zweefde, bekende zonder er naar gevraagd te zijn, zich eveneens schuldig aan de beide vorige juweelendiefstallen en gaf zich op genade of ongenade aan ons over. —

Ziedaar," zoo eindigde de verteller, „de geschiedenis van den blauwen draad, die mij een dief in de handen speelde!"

„Maar," vroegen verschillende stemmen, „wat gebeurde er verder? Heb je den jongen man voor diefstal aangeklaagd?"

„Neen, ik zei immers al, dat ik ondanks alles een soort zwak voor hem had; de anderen schenen mijn gevoelens te deelen, tenminste wij kwamen overéén, te zwijgen, als hij het land verliet, om te trachten, in den vreemde een eerlijk man te worden. De bestolen dame was zeer gelukkig, toen ik haar den steen terugbracht en geloofde goedig het sprookje, dat ik haar opdischte. Maar kom, heeren, het is laat geworden; laten we opbreken; ik vraag vergeving voor mijn zoo lang achteréén aan het woord blijven. —

„STOKVISCH-BEUKEN".

Hierboven bieden wij onzen lezers een aardige foto aan: Russische en Duitsche soldaten, die de vredesonderhandelingen wisten te benutten om stokvisch te beuken. Men weet natuurlijk, dat Stokvisch een op stokken hard gedroogde, gezouten kabeljauw is, die na gebeukt en in water geweekt te zijn, gekookt gegeten wordt.